

Wyrok z dnia 12 kwietnia 2007 r.

I UK 286/06

Sędziemu, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje jednorazowe odszkodowanie określone w art. 94a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.), nie przysługuje natomiast renta z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Przewodniczący SSN Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Katarzyna Gonera, Teresa Flemming-Kulesza.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 kwietnia 2007 r. sprawy z odwołania Heleny W.-R. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w K. o rentę z tytułu choroby zawodowej, na skutek skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 22 marca 2006 r. [...]

o d d a l i ł skargę kasacyjną.

U z a s a d n i e n i e

W dniu 11 kwietnia 2002 r. Helena W.-R. wystąpiła do organu rentowego o przyznanie jej renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Po rozpoznaniu powyższego wniosku, decyzją z dnia 25 kwietnia 2002 r. ZUS Oddział w K. odmówił skierowania ubezpieczonej na badania lekarskie do Lekarza Orzecznika ZUS celem ustalenia niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. W uzasadnieniu powyższej decyzji organ rentowy stwierdził, że od wynagrodzeń sędziów i prokuratorów od dnia 1 stycznia 1998 r. nie są odprowadzane składki na ubezpieczenie społeczne, a ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887) w art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz w art. 12 wyłącza prokuratorów (a także sędziów) z obowiązkowego ubezpieczenia wypadkowego. Sędziom i prokuratorom przysługują jedynie te świadczenia z ustawy wypad-

kowej, które są wypłacane przez pracodawcę. Brak jest natomiast podstaw prawnych dla roszczeń sędziego o rentę inwalidzką z tytułu niezdolności do pracy związanej z chorobą zawodową.

Wyrokiem z dnia 28 maja 2004 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie zmienił powyższą decyzję ZUS w ten sposób, że przyznał Helenie W.-R. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy pozostającej w związku z chorobą zawodową od dnia 15 marca 2004 r. na okres trzech lat, a w pozostałym zakresie odwołanie oddalił.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że Helena W.-R. (urodzona 5 kwietnia 1937 r.) od dnia 1 lipca 1960 r. do dnia 4 kwietnia 2002 r. pracowała na stanowisku sędziego sądu powszechnego. W dniu 14 kwietnia 1999 r. uzyskała prawo do emerytury, której wypłata została zawieszona na jej wniosek. Na podstawie opinii biegłego otolaryngologa z dnia 15 kwietnia 2004 r. Sąd uznał ubezpieczoną za częściowo niezdolną do pracy w związku z chorobą zawodową na okres trzech lat, od daty badania i z tego powodu na podstawie art. 94a § 3 i art. 94b § 8 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) oraz art. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. Nr 199, poz. 1673 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 1 tej ustawy rozstrzygnął o przyznaniu odwołującej się renty w okresie ustalonej jej niezdolności do pracy.

Apelację od powyższego wyroku Sądu Okręgowego wniósł organ rentowy zaskarżając go w części orzekającej o prawie ubezpieczonej do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy związanej z chorobą zawodową od dnia 15 marca 2004 r. na okres trzech lat. ZUS zarzucił naruszenie prawa materialnego polegające na błędnej wykładni art. 94b § 8 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niezastosowanie art. 100 § 6 powołanej wyżej ustawy. W ocenie organu rentowego Sąd pierwszej instancji wadliwie przyjął, że z art. 94b § 8 u. s. p. wynika, że sędziom przysługuje uprawnienie do renty z tytułu choroby zawodowej na podstawie art. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Gdyby taka była wola ustawodawcy, to wymieniłby to prawo wprost w ustawie Prawo o ustroju sądów powszechnych. Tymczasem chodzi wyłącznie o odpowiednie stosowanie proceduralnych przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym. Według organu rentowego ustawodawca wyłączył sędziów z powszechnego systemu ubezpieczenia, gdyż przyznał im także w

przypadku niezdolności do pracy z powodu choroby lub wieku, prawo do uposażenia wielokrotnie wyższego niż emerytura z powszechnego systemu ubezpieczenia. Na podstawie art. 100 § 6 u. s. p. w razie zbiegu prawa do uposażenia w stanie spoczynku z prawem do emerytury lub renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wypłaca się wyłącznie uposażenie (z zastrzeżeniem § 7).

Wyrokiem z dnia 22 marca 2006 r. Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie uwzględniając apelację organu rentowego na podstawie art. 386 § 1 k. p. c. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego i oddalił odwołanie. Sąd drugiej instancji stwierdził, że postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczenia społecznego ma charakter odwoławczy. Jego przedmiotem jest prawidłowość i legalność zaskarżonej odwołaniem decyzji organu rentowego, ocenianej w dacie jej wydania. Badanie legalności decyzji jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili jej wydawania. Postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym i weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy. Dowód z biegłych sądowych nie zastępuje wymaganego w postępowaniu przed organem rentowym badania lekarza orzecznika ZUS, lecz służy ocenie wydanego przez niego orzeczenia o zdolności ubezpieczonego do pracy lub jej braku. Późniejsza zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego nie może stanowić podstawy do uznania decyzji organu rentowego za wadliwą i jej zmiany. Zmiana decyzji wskutek spełnienia warunków nabycia prawa do renty w czasie postępowania odwoławczego prowadziłyby do zmiany charakteru postępowania rentowego z administracyjno - sądowego na wyłącznie sądowy. Sąd nie może zastępować organu rentowego. Według Sądu drugiej instancji Sąd pierwszej instancji rozpoznając odwołanie ubezpieczonej wskazaną wyżej zasadę naruszył. Jeżeli bowiem wniosek ubezpieczonej o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową został złożony w dniu 11 kwietnia 2002 r. (pod rządami ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz obowiązującej od dnia 1 października 2001 r. ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych), to zaskarżona decyzja organu rentowego z dnia 25 kwietnia 2002 r. powinna być oceniona według stanu faktycznego i prawnego na datę jej wydania. Tymczasem Sąd pierwszej instancji orzekał według stanu zdrowia ubezpieczonej ustalonego później (od dnia 15 marca 2004 r.) i na podstawie obowiązującej później ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz art. 94a

i 94b u.s.p. wprowadzonych przez art. 1 pkt 24 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o prokuraturze, ustawy - Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 228, poz. 2256) zmieniającej u. s. p. z dniem 14 stycznia 2004 r.

Niezależnie od stwierdzenia wyżej wskazanej wadliwości wyroku Sądu pierwszej instancji, Sąd drugiej instancji ustalił, że sędziemu w stanie spoczynku nie przysługuje prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy związanej z chorobą zawodową. Wynika to zarówno z poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 1994 Nr 7, poz. 25 ze zm.) jak i z obecnie obowiązującej ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych. Począwszy bowiem od dnia 1 stycznia 1998 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 124, poz. 782) od wynagrodzeń sędziów nie odprowadza się składek na ubezpieczenie społeczne - art. 78¹ § 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych. Pod rządami nowej ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, regulacja taka znajduje się w jej art. 91 § 9. Ustawodawca realizując przepisy konstytucyjne (art. 180 ust. 3 i ust. 4 Konstytucji RP) w art. 100 § 1 - 3 u.s.p. z 27 lipca 2001 r. zagwarantował sędziom w stanie spoczynku prawo do uposażenia, którego uzyskanie wyłącza możliwość ubiegania się o prawo do emerytury lub renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu pracy na stanowisku sędziego (art. 100 § 5 u. s. p.). Na podstawie art. 100 § 6 tej ustawy w razie zbiegu tych uprawnień wypłaca się wyłącznie uposażenie. Jakkolwiek w art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz art. 11 i art. 12 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. nr 137, poz. 887 ze zm.) nie wyłączono sędziów wprost z obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego, jak również wypadkowego (tak jak to uczyniono w odniesieniu do prokuratorów), to nie budzi wątpliwości, że także i ta grupa zawodowa nie podlega wspomnianym ubezpieczeniom.

Katalog świadczeń określonych w art. 94 u. s. p. spowodowanych chorobą nie wymieniał uprawnień sędziów do uzyskania jednorazowych świadczeń w sytuacji wystąpienia zdarzeń uregulowanych ustawą wypadkową. Powstała więc luka prawna, która została wypełniona art. 94a i 94b u. s. p. (art. 1 pkt 24 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o zmianie ustawy...). Znowelizowana regulacja wprowadza możliwość uzyskania przez sędziego, który na skutek wypadku przy pracy lub cho-

roby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, jednorazowego odszkodowania. Także z uzasadnienia projektu powyższej nowelizacji wynika, że ustawodawca nie przewidywał dla sędziów pozostałych świadczeń z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługujących pracownikom (ubezpieczonym), gdyż w ich miejsce sędziemu przysługują odpowiednio: wynagrodzenie, płatny urlop dla poratowania zdrowia, uposażenie w stanie spoczynku, uposażenie rodzinne.

Brak jest podstaw do rozszerzającej wykładni art. 94b § 8 u.s.p. przez zastosowanie wobec sędziów przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zakresie prawa do renty.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Skarga kasacyjna zawiera dwie podstawy. W ramach podstawy dotyczącej naruszenia przepisów prawa materialnego skarżąca zarzuciła niewłaściwą interpretację przepisów art. 94a § 3 oraz art. 94b § 8 oraz art. 100 § 5 i § 6 u.s.p. w kontekście przepisów art. 1, art. 2, art. 3, art. 24 ust. 2a, art. 25 a ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.) oraz przepisów art. 2, art. 6, art. 16, art. 17, art. 18, art. 25 oraz art. 26b ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. Nr 199, poz. 1673 ze zm.). Skarżąca podniosła, że w czasie wydania decyzji przez organ rentowy (25 kwietnia 2002 r.) problem świadczeń dla sędziów z tytułu chorób zawodowych i wypadków przy pracy nie był uregulowany w u. s. p. Kwestię tę podniesiono dopiero w u. s. p. po jej zmianie obowiązującej od 14 stycznia 2004 r. Do tej pory do sędziów zastosowanie miały przepisy zawarte w ustawie z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych odnoszące się do ogółu pracowników i stosowanie tej ustawy nie budziło wątpliwości do dnia 1 stycznia 1998 r., gdyż składki od wynagrodzeń sędziów były odprowadzane do ZUS. Od 1 stycznia 1998 r. do 1 stycznia 2003 r. nadal obowiązywała, również w stosunku do sędziów, ustawa wypadkowa z 1975 r. łącząca wypadki przy pracy i choroby zawodowe ze stosunkiem pracy - a brak było stosownych przepisów w ustawie o ustroju sądów powszechnych. Powyższa ustawa nie wyłączała sędziów z zakresu swojego działania. Od 1 stycznia 2003 r. obowiązuje ustawa z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób za-

wodowych, która wiąże te zdarzenia z ubezpieczeniem społecznym, ale z kolei przepis art. 94b § 8 u.s.p. obliguje do odpowiedniego stosowania ustawy wypadkowej z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wobec sędziów, a więc przy uwzględnieniu okresów składkowych spełnionych wcześniej w konkretnym przypadku. Ustawa z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych również nie wyłącza sędziów ze swojego działania. Od wynagrodzenia skarżącej, pracującej na stanowisku sędziego niemal 42 lata do czasu przejścia w stan spoczynku z powodu wieku, odprowadzane były składki na ubezpieczenie społeczne do ZUS przez 37,5 lat, a skoro od 15 kwietnia 2004 r. ustalono jej ograniczoną zdolność do pracy na okres 3 lat z powodu choroby zawodowej, to uzyskała ona uprawnienia do otrzymania renty z ZUS z tytułu tej choroby. W sytuacji, gdy przepisy u. s. p. oraz ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych nie wyłączają wyraźnie sędziów spod ich działania, to także przepis art. 100 § 5 i § 6 u.s.p. nie ma zastosowania do świadczeń rentowych z powodu chorób zawodowych i wypadków przy pracy, lecz stosowane przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu chorób zawodowych i wypadków przy pracy, w szczególności zaś art. 26 ustawy z 30 października 2002 r. Przepisy art. 25 ust. 3 i art. 26 ust. 2 tej ustawy rozróżniają osoby pobierające uposażenie w stanie spoczynku z powodu wieku oraz z powodu choroby lub utraty sił regulując kwestię zbiegu uposażenia w stanie spoczynku z rentą z tytułu choroby zawodowej lub wypadku przy pracy wyraźnie eksponując uposażenie w stanie spoczynku przyznane ze względu na wiek.

W ramach podstawy dotyczącej naruszenia przepisów prawa procesowego skarżąca zarzuciła naruszenie art. 378 § 1 zdanie drugie k. p. c. w związku z art. 379 pkt 1 k. p. c. oraz art. 477¹⁰ § 2 k. p. c., przez nieuwzględnienie przez Sąd drugiej instancji z urzędu nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji zaistniałej na skutek rozpoznania przez Sąd Okręgowy kwestii przysługiwania odwołującej się prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, która to kwestia nie stanowiła przedmiotu bezpośredniego rozstrzygnięcia zawartego w decyzji ZUS, w związku z którą wniesiono odwołanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie ma uzasadnionych podstaw. Najdalej idące są zarzuty drugiej podstawy, których potwierdzenie oznaczałoby nieważność postępowania z powodu niedopuszczalności drogi sądowej. Rozpoznano je w pierwszej kolejności.

Nieważności postępowania, ograniczonej do postępowania przed Sądem pierwszej instancji, upatruje skarżąca w tym, że Sąd ten z naruszeniem art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. rozpoznał odwołanie według stanu rzeczy, który powstał już po wydaniu decyzji organu rentowego objętej odwołaniem. Zarzut ten jest bezzasadny przede wszystkim dlatego, że bezpodstawnie kwalifikuje postępowanie przed Sądem wynikające z odwołania od decyzji organu rentowego, tak jakby w ogóle nie należało do drogi sądowej. Tymczasem rozpoznanie odwołania od decyzji organu rentowego stanowi oczywiście - czego skarżąca nie kwestionuje - sprawę z zakresu ubezpieczeń społecznych w rozumieniu art. 476 § 2 pkt 2 k.p.c., ale tej właściwości sądu nie likwiduje - jak to niesłusznie ocenia skarżąca - naruszenie przez sąd rozpoznający odwołanie przepisów postępowania, w tym wskazanego w skardze art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. Skarżąca wniosła odwołanie do właściwego sądu i tylko sąd a nie żaden inny organ był właściwy do rozpoznania tego odwołania. Inną jest rzeczą, bo nie wkraczającą w materię drogi sądowej, to czy postępowanie sądowe nie uchybiało przepisom postępowania. Uchybienie tym przepisom, które wskazuje skarga, zostało dostrzeżone przez Sąd drugiej instancji, a ponieważ stwierdzone uchybienia nie spowodowały nieważność postępowania z powodu niedopuszczalności drogi sądowej - to Sąd drugiej instancji nie naruszył art. 378 § 1 zdanie drugie k.p.c. Oznacza to w konsekwencji bezzasadność tej podstawy skargi, skoro innych zarzutów dotyczących postępowania przed Sądem, który wydał zaskarżony skargą wyrok, skarga nie zawiera (por. art. 398¹³ § 1 w związku z art. 398¹ § 1 i art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.). Wobec akcentowania w uzasadnieniu skargi kwestii związanych z niejednolitością przedmiotu postępowania przed organem rentowym i postępowania wynikającego z odwołania od decyzji organu rentowego należy zauważyć, że o nietrafności stanowiska skarżącej wystarczająco jasno świadczy rozstrzygnięcie (treść) zaskarżonego wyroku, które - w jego części rozstrzygającej o istocie sprawy - orzeka oddalenie odwołania - tego przecież odwołania, które wniosła Helena W.-R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w K. z dnia 25 kwietnia 2002 r. Nie zachodzi więc jakakolwiek nieodpowiedniość pomiędzy przedmiotem postępowania wynikającym na skutek wniesionego do sądu odwołania, a przedmiotem rozpatrywanego w postępowaniu kasacyjnym prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy.

Z materialnoprawnej podstawy skargi kasacyjnej wynika zagadnienie prawne dotyczące relacji między wskazanymi w skardze, z jednej strony, przepisami ustawy o ustroju sądów powszechnych, a z drugiej - przepisami ustaw systemowych z zakresu świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Sąd Najwyższy stwierdza, że - wbrew zarzutom skargi - w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zostało przedstawione wyjaśnienie powyższego zagadnienia, które nie budzi zastrzeżeń. Zasadniczą przesłankę stanowiska Sądu Apelacyjnego stanowi przekonywająco uzasadniona teza o szczególnym charakterze (*lex specialis*) przepisów ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych. W ustawie tej uregulowane wszak zostały prawa i obowiązki sędziów także w odniesieniu do świadczenia przysługującego w razie doznania stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek choroby zawodowej. O tym, że uregulowanie prawne z ustawy dla sędziów „pragmatycznej”, zapewnia sędziom z powyższego ryzyka jednorazowe odszkodowanie, wyłączając prawo do renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w sposób jednoznaczny stanowią wskazane w skardze przepisy art. 94a, 94b oraz 100 § 5 i 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych w ich brzmieniu wynikającym z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. zmieniającej niniejszą ustawę z dniem 14 stycznia 2004 r.

O tym jakie świadczenia przysługują sędziemu (członkom rodziny sędziego), który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu - że jest to jednorazowe odszkodowanie - stanowi art. 94a. Natomiast art. 94b u.s.p. poświęcony został kwestiom proceduralnym - kompetencjom lekarza orzecznika (§ 1), doręczaniu orzeczenia lekarza orzecznika uprawnionym podmiotom (§ 2), że jednorazowe odszkodowanie przyznaje się na wniosek (§ 3), decyzyjnej formie rozstrzygnięcia w sprawie przyznania jednorazowego odszkodowania (§ 4 i § 5), terminowi wypłacania jednorazowego odszkodowania (§ 6), oraz trybowi sądowego postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, właściwym w sprawach odwołań od decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania jednorazowego odszkodowania (§ 7). Wszystkie te określone w art. 94b u.s.p. procedury dotyczą wyłącznie jednorazowego odszkodowania, a uregulowania te kończy zawarte w § 8 tego prawa odesłanie do stosowania odpowiedniego - w zakresie nieuregulowanym - przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Nie może być wątpliwości - jak to trafnie przyjął Sąd Apelacyjny w podstawie zaskarżonego wyroku - że „odesłanie” to dotyczy spraw uregulowanych w art. 94b u.s.p., to znaczy spraw, po pierwsze z zakresu jed-

norazowego odszkodowania i po drugie - szeroko rozumianych kwestii procedury dotyczącej jednorazowego odszkodowania. Powyższa ocena zawarta w zaskarżonym wyroku znajduje zdecydowane potwierdzenie w przepisach art. 100 § 5 i § 6 u.s.p. Pierwszy z tych przepisów jednoznacznie przesądza o tym, że „z tytułu pracy na stanowisku sędziego nie przysługuje prawo do emerytury lub renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa w art. 91 § 10” (przypadki te nie dotyczą sytuacji rozpatrywanej). Natomiast również jednoznacznie w § 6 stanowi się o tym, że „w razie zbiegu prawa do uposażenia w stanie spoczynku z prawem do emerytury lub renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się wyłącznie uposażenie, z zastrzeżeniem § 7” (to zastrzeżenie także nie dotyczy rozpatrywanego przypadku).

Wprowadzenie powyższych przepisów do ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych stanowi - w każdym razie co do zasady - normatywnie jasne ustalenie stanu prawnego, który - jak to trafnie wywiódł Sąd Apelacyjny - obowiązywał także przed tą nowelizacją, tyle że normę prawną o przysługiwaniu sędziemu, który wskutek choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, jednorazowego odszkodowania bez prawa do renty z ubezpieczenia społecznego, wyprowadzano z szerszej analizy interpretacyjnej. Przedstawione w tym przedmiocie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ustalenie normy prawnej opiera się na przekonującej analizie interpretacyjnej z niebudzącym zastrzeżeń wyprowadzeniem wniosków z sytuacji prawnej wynikającej z uzyskania przez sędziów prawa do specjalnego dla nich wynagrodzenia w stanie spoczynku oraz związanego z tym zwolnienia ich z obowiązującego powszechnie w systemie ubezpieczeń społecznych obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Należy tu dodać zastrzeżenie, że rekonstruowana w podstawie prawnej zaskarżonego wyroku norma prawna dotyczy wyłącznie dochodzonego w sprawie prawa sędziego do renty z tytułu choroby zawodowej (a nie jednorazowego odszkodowania) i dotyczy wyłącznie zdarzeń zaistniałych - tak jak w sprawie niniejszej - pod rządem wskazanych wyżej przepisów art. 100 § 5 i § 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Z powyższych przyczyn, uznając bezzasadność obu podstaw skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy orzekł stosownie do art. 398¹⁴ k.p.c.

=====